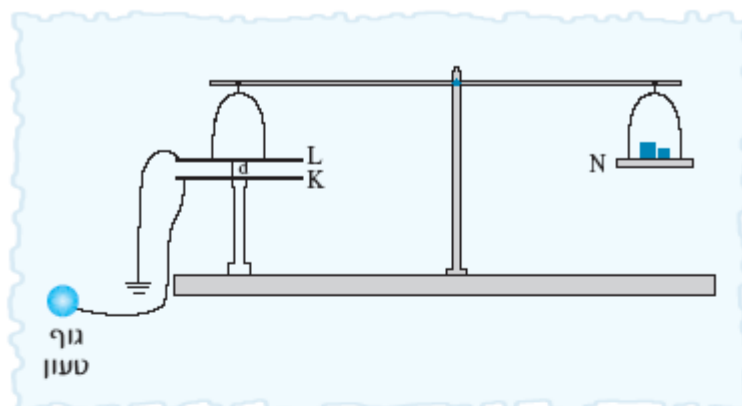

השאלה

תלמיד רוצה למדוד פוטנציאל של גוף מוליך טעון באמצעות אלקטרומטר תומסון הבנוי כמאזניים רגישות (ראה תרשים).

לזרוע אחת של המאזניים מחובר לוח מוליך אופקי L , המוארק לאדמה (הפוטנציאל שלו אפס). לזרוע השנייה של המאזניים מחוברת כף N . במצב זה המאזניים מאוזנים. כדי למדוד את פוטנציאל הגוף הטעון, התלמיד מחבר את הגוף ללוח מוליך אופקי K , באמצעות חוט מוליך ארוך ודק. כל חלקי המאזניים הם מבודדים, ורק הלוחות L ו- K הם מוליכים. במצב, שבו הגוף מחובר ללוח K , נוצר כוח משיכה בין הלוחות. כדי לשמור על איזון המאזניים התלמיד מוסיף משקולות לכף N (ראה תרשים).

א. הסבר מדוע לוח L נמשך ללוח K . (6 נקודות)
 ב. לוחות L ו- K מהווים קבל לוחות. שטח כל לוח הוא A , ובמצב שבו המאזניים מאוזנים המרחק בין הלוחות הוא d (ראה תרשים). עם חיבור הגוף הטעון ללוח K הלוח נטען, והפוטנציאל שלו הוא V (כמו הפוטנציאל של הגוף הטעון). בטא באמצעות A, d, V ו- ϵ_0 (על-פי הצורך) את:

- (1) המטען על לוח L . (6 נקודות)
  - (2) השדה בין לוחות הקבל. (3 נקודות)
  - (3) השדה שנוצר על-ידי לוח K . (4 נקודות)
- ג. הראה כי הכוח החשמלי הפועל על לוח L הוא:

$$\frac{\epsilon_0 \cdot A}{2} \cdot \left(\frac{V}{d}\right)^2 \quad (7 \text{ נקודות})$$

ד. בטא, באמצעות הגדלים שהשתמשת בהם עד כה ובאמצעות משקל המשקולות, mg , את הפוטנציאל

$$V. \quad \left(\frac{1}{3} \text{ נקודות}\right)$$

[לפיתרון השאלה](#)